

สภาเภสัชกรรม (The Pharmacy Council of Thailand)

สำนักงานเลขาธิการสภาเภสัชกรรม อาคารมหิตลาธิเบศร ชั้น 8 กระทรวงสาธารณสุข
เลขที่ 88/19 หมู่ 4 ถนนติวานนท์ ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000
โทรศัพท์ 0 2591 9992-5 โทรสาร 0 2591 9996

Website: <https://www.pharmacycouncil.org> Email: pharthai@pharmacycouncil.org

ประกาศสภาเภสัชกรรม

ที่ ๑๐๒/๒๕๖๕

เรื่อง รับรองหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเภสัชกรรม

อาศัยอำนาจตามความในหมวด ๕ ข้อ ๒๒ แห่งข้อบังคับสภาเภสัชกรรมว่าด้วยการรับรองปริญญา ประกาศนียบัตรในวิชาเภสัชศาสตร์ หรือวุฒิปัตร์ในวิชาชีพเภสัชกรรมของสถาบันต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการสมัครสมาชิก พ.ศ. ๒๕๕๖ คณะกรรมการสภาเภสัชกรรม ในการประชุม ครั้งที่ ๓๓๐ (๑๒/๒๕๖๕) เมื่อวันศุกร์ที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๕ มีมติรับรองหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเภสัชกรรม จำนวน ๑ หลักสูตร ดังนี้

- ชื่อภาษาไทย** หลักสูตรประกาศนียบัตรฝึกอบรมระยะสั้นทางเภสัชกรรมอุตสาหกรรม
ชื่อภาษาอังกฤษ Certificate short course Training Program in Industrial Pharmacy
ชื่อประกาศนียบัตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพเภสัชกรรม (สาขาการตรวจสอบความถูกต้อง)
Certificate in Pharmacy (Validation)
หน่วยงานที่รับผิดชอบ ๑. วิทยาลัยเภสัชกรรมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
๒. สมาคมเภสัชกรอุตสาหกรรม (ประเทศไทย)

รายละเอียดปรากฏตามประกาศนียบัตรวิชาชีพเภสัชกรรมทางเภสัชกรรมอุตสาหกรรม แนบท้ายประกาศฉบับนี้
จึงขอประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

(รองศาสตราจารย์พิเศษ เกษักรกิตติ พิทักษ์นิตินันท์)

นายกสภาเภสัชกรรม

ประกาศนียบัตรวิชาชีพเภสัชกรรม

๑. ชื่อหลักสูตร

ชื่อภาษาไทย	หลักสูตรการฝึกอบรมระยะสั้นทางเภสัชกรรมอุตสาหกรรม
ชื่อภาษาอังกฤษ	Short Course Training Program in Industrial Pharmacy

๒. ชื่อประกาศนียบัตร

ชื่อภาษาไทย	ประกาศนียบัตรวิชาชีพเภสัชกรรม (สาขาการตรวจสอบความถูกต้อง)
ชื่อภาษาอังกฤษ	Certificate in Pharmacy (Validation)

๓. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

- ๓.๑ วิทยาลัยเภสัชกรรมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
- ๓.๒ สมาคมเภสัชกรอุตสาหกรรม (ประเทศไทย)

๔. ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ปรัชญาหลักสูตร

ผู้ผลิตยาต้องมีความมั่นใจว่าผลิตภัณฑ์ยาที่ผลิตมีความเหมาะสมสำหรับจุดมุ่งหมายในการใช้ ถูกต้องตามข้อกำหนดในทะเบียนตำรับยาหรือตามการอนุญาตทดสอบผลิตภัณฑ์ยาในมนุษย์ และไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้บริโภคอันเนื่องจากผลิตภัณฑ์ยาไม่มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ หรือความปลอดภัยเพียงพอ เพื่อให้มั่นใจว่าสามารถบรรลุวัตถุประสงค์นี้ได้เป็นอย่างดี ผู้ผลิตจะต้องปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขเรื่อง การกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการในการผลิตยาแผนปัจจุบันและแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์และวิธีการในการผลิตยาแผนโบราณตามกฎหมายว่าด้วยยา พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งได้มีการระบุถึงกิจกรรม การตรวจสอบความถูกต้อง ผู้ผลิตต้องมีความรู้ความเข้าใจในหลักการของการตรวจสอบความถูกต้อง ที่ใช้กับสิ่งอำนวยความสะดวก เครื่องมือ ระบบสนับสนุนการผลิต และกระบวนการในการผลิต ผู้ผลิตต้องควบคุมประเด็นสำคัญของการดำเนินการผ่านการตรวจสอบความถูกต้องตลอดวงจรชีวิตของผลิตภัณฑ์และกระบวนการ การวางแผนเปลี่ยนแปลงที่มีต่อสิ่งอำนวยความสะดวก เครื่องมือ ระบบสนับสนุนการผลิต และกระบวนการ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพผลิตภัณฑ์ต้องจัดทำเป็นเอกสารอย่างเป็นทางการ และทำการประเมินผลกระทบต่อสถานะของการตรวจสอบความถูกต้องหรือประเมินกลยุทธ์การควบคุม รวมถึงระบบที่ใช้คอมพิวเตอร์ที่นำมาใช้ในอุตสาหกรรมการผลิตต้องผ่านการตรวจสอบความถูกต้องด้วย

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

เพื่อให้ผู้เข้าอบรมในหลักสูตรนี้

- เข้าใจและเรียนรู้หลักการ และกระบวนการการตรวจสอบความถูกต้องกับสิ่งอำนวยความสะดวก เครื่องมือ ระบบสนับสนุนการผลิต และกระบวนการในการผลิตผลิตภัณฑ์ยา
- เข้าใจและสามารถดำเนินการจัดการและวางแผนการตรวจสอบความถูกต้อง
- สามารถจัดทำเอกสารแผนแม่บทการตรวจสอบความถูกต้อง
- สามารถประเมินผลกระทบต่อสถานะการตรวจสอบความถูกต้องและกลยุทธ์การควบคุมจากการวางแผนการเปลี่ยนแปลงสิ่งอำนวยความสะดวก เครื่องมือ ระบบสนับสนุนการผลิตและกระบวนการ
- สามารถดำเนินการตรวจสอบความถูกต้อง ในกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ การตรวจสอบความถูกต้องของกระบวนการ, การตรวจสอบความถูกต้องของการทำความสะอาด, การตรวจสอบความถูกต้องของวิธีวิเคราะห์, การตรวจสอบยืนยันการขนส่ง, การตรวจสอบความถูกต้องของการบรรจุหีบห่อ และการตรวจสอบความถูกต้องของระบบที่ใช้คอมพิวเตอร์
- สามารถจัดการการตรวจสอบความถูกต้องอย่างเป็นระบบ

๕. กำหนดการเปิดอบรม

เป็นไปตามที่วิทยาลัยเภสัชกรรมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยและสมาคมเภสัชกรอุตสาหกรรม (ประเทศไทย) กำหนด

๖. คุณสมบัติของผู้สมัครเข้ารับการอบรม

- ๖.๑ เป็นผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม
- ๖.๒ ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับสาขาเภสัชกรรมอุตสาหกรรม ไม่ต่ำกว่า ๒ ปี
- ๖.๓ ไม่เคยถูกลงโทษในคดีทางจรรยาบรรณในระยะเวลา ๒ ปีก่อนจะสมัครเข้ารับการอบรม

๗. การคัดเลือกผู้เข้ารับการอบรม

ผู้ที่มีคุณสมบัติครบตามข้อ ๖ สามารถสมัครเข้ารับการอบรมตามแบบใบสมัคร

๘. โครงสร้างหลักสูตร

๘.๑ ระยะเวลาการฝึกอบรม ไม่น้อยกว่า ๑๖ สัปดาห์

๘.๒ จำนวนหน่วยกิตรวม ไม่น้อยกว่า ๑๖ หน่วยกิต แบ่งเป็น

๑) ภาคทฤษฎี ไม่น้อยกว่า ๒ หน่วยกิต

๒) ภาคปฏิบัติ ไม่น้อยกว่า ๑๔ หน่วยกิต

ทั้งนี้กำหนดให้ภาคทฤษฎีมีจำนวนหน่วยกิตละ ๑๕ ชั่วโมง และภาคปฏิบัติมีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า ๓๐ ชั่วโมง

๘.๓ รายวิชาในหลักสูตร

กำหนดโดยวิทยาลัยเกษตรกรรมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และสมาคมเกษตรอุตสาหกรรม (ประเทศไทย) โดยทั้งการบรรยายและการฝึกปฏิบัติจะต้องมีระบบและ/หรือกระบวนการที่จะประกันได้ว่าผู้เข้าอบรมจะได้รับผลสัมฤทธิ์ (ความรู้และทักษะขั้นต่ำที่กำหนด) ตามเป้าหมายของหลักสูตร

๘.๔ การวัดผลการฝึกอบรม ประกอบด้วย

๑) การประเมินผลระหว่างการฝึกอบรม และ

๒) การนำเสนอผลการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย และ/หรือ

๓) การสอบข้อเขียน และ/หรือ

๔) การประเมินทักษะการปฏิบัติงาน

๘.๕ การสำเร็จการฝึกอบรม

ผู้เข้าอบรมจะต้องผ่านการประเมิน ดังต่อไปนี้

๑) ได้รับคะแนนจากการประเมินผลระหว่างการฝึกอบรมและการนำเสนอผลการปฏิบัติงาน ตามที่ได้รับมอบหมาย ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐

๒) ได้รับคะแนนการสอบข้อเขียนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐

๓) ได้รับคะแนนการประเมินทักษะการปฏิบัติงานไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐

๔) ไม่มีพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดความเสียหายหรือมีมลทินหมองในเรื่องราวบรรณวิชาชีพในระหว่างการฝึกอบรม

๙. เงื่อนไขในการฝึกอบรม

วิทยาลัยเกษตรกรรมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และสมาคมเกษตรอุตสาหกรรม (ประเทศไทย) เป็นผู้กำหนด

๑๐. กิจกรรมในการฝึกอบรม

กิจกรรมในการฝึกอบรมตลอดหลักสูตร มีจำนวนหน่วยกิต ไม่น้อยกว่า ๑๖ หน่วยกิต แบ่งเป็น ๒ ส่วน คือ

๑๐.๑ ภาคทฤษฎี (๒ หน่วยกิต) บรรยาย 42 ชั่วโมง เนื้อหาประกอบด้วย

- Introduction to Validation and Documentations (๑.๕ ชั่วโมง)
- Process Validation: Update Regulatory Requirements (๑ ชั่วโมง)
- Non Sterile Process Validation (๑.๕ ชั่วโมง)
- Sterile Process Validation: Biological products, Liquid and Lyophilized Products (๒ ชั่วโมง)
- Oral Solid Dosage Forms (๓ ชั่วโมง)
- Liquid & Semisolid Dosage Forms (๓ ชั่วโมง)
- Dry Heat Depyrogenation/Sterilization Validation (๓ ชั่วโมง)
- Moist Heat Sterilization Validation (๓ ชั่วโมง)
- Aseptic Process Simulation/Disinfectant Validation (๓ ชั่วโมง)
- Cleaning Validation (๑) (๓ ชั่วโมง)
- Cleaning Validation (๒) (๓ ชั่วโมง)
- Analytical Method Validation (๓ ชั่วโมง)
- Verification of Transportation (๓ ชั่วโมง).
- Computerized System Validation (๑) (๓ ชั่วโมง)
- Computerized System Validation (๒) (๓ ชั่วโมง)
- Validation Master Plan and Documentations (๓ ชั่วโมง)

๑๐.๒ ภาคปฏิบัติ (๑๔ หน่วยกิต) ไม่น้อยกว่า ๑๔ สัปดาห์ (๔๒๐ ชั่วโมง) ประกอบด้วยการฝึกปฏิบัติ ทักษะพื้นฐานที่จำเป็น

๑๐.๒.๑ ปฏิบัติงานทักษะด้านการตรวจสอบความถูกต้อง ในรูปแบบ workshop ครั้งละ ๓ ชั่วโมง จำนวน ๑๐ ครั้ง (รวม ๓๐ ชั่วโมง)

๑๐.๒.๒ การฝึกปฏิบัติงานในพื้นที่จริงตามที่ต้นสังกัดและ ปฏิบัติงานอยู่หรือตามแหล่งฝึกที่ได้รับการรับรองจากวิทยาลัยเกษตรกรรมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เป็นระยะเวลา ๑๐ สัปดาห์ สัปดาห์ละ ๔๐ ชั่วโมง (รวม ๔๐๐ ชั่วโมง) โดยจะต้องนำเสนอผลการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายภายใน ระยะเวลาที่กำหนด

๑๑. เอกสารอ้างอิงใช้ในการฝึกอบรมและปฏิบัติ

- ประกาศกระทรวงสาธารณสุขเรื่อง การกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการในการผลิตยาแผนปัจจุบันและแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์และวิธีการในการผลิตยาแผนโบราณตามกฎหมายว่าด้วยยา พ.ศ. ๒๕๕๙

- PIC/S PE 009-16 1 February 2022
- PIC/S PI 006-3 25 September 2007 , Recommendations on Validation Master Plan installation and Operational Qualification Non-Sterile Process validation and Cleaning Validation
- PIC/S PI 011-3 25 September 2007 , Guidance ,Good Practices for Computerised System in Regulated “GXP” Environmentrs
- ICH Q8(R2) Pharmaceutical Development, 2009.
- ICH Q9 Quality Risk Management, 2005.
- ICH Q10 Pharmaceutical Quality System, 2008.
- PDA Technical Report No. 1 (Revised 2007), Validation of Moist Heat Sterilization Processes: Cycle Design, Development, Qualification and Ongoing Control, 2007.
- PDA Technical Report No. 3 (Revised 2013), Validation of Dry Heat Process Used for Depyrogenation and Sterilization
- PDA Technical Report No. 22 (Revised 2011), Process Simulation for Aseptically Filled Products, 2011.
- PDA Technical Report No. 29 (Revised 2012) Points to Consider for Cleaning Validation, 2012.
- PDA Technical Report No. 44 Quality Risk Management for Aseptic Processes, 2008.
- PDA Technical Report No. 49 Points to Consider for Biotechnology Cleaning Validation, 2010.
- PDA Technical Report No. 59 Utilization of Statistical Methods for Production Monitoring, 2012.
- PDA Technical Report No. 60 Process Validation: A Lifecycle Approach, 2013.
- PDA Technical Report No. 60-2 Process Validation A Life Cycle Approach, Annex 1: Oral Solid Dosage/Semisolid Dosage Forms, 2017.
- PDA Technical Report No. 61 Steam in Place, 2013.
- PDA Technical Report No. 62 Recommended Practices for Manual Aseptic Processes, 2013.
- PDA Technical Report No. 70 Fundamentals of Cleaning and Disinfection Programs for Aseptic Manufacturing Facilities, 2015.

- PDA Technical Report No. 77 The Manufacture of Sterile Pharmaceutical Product Using Blow-Fill-Seal Technology, 2017.
- EMA, Guideline for process validation for finished products-information and data to be provided in regulatory submissions, 2016.
- EMA, Guideline on the sterilisation of medicinal product, active substance, excipient, and primary container, 2019.
- US FDA, Guidance for Industry, Sterile Drug Products Produced by Aseptic Processing- Current Good Manufacturing Practice, 2004.
- US FDA, Guidance for Industry for the Submission of Documentation of Sterilization Process Validation in Applications for Human and Veterinary Drug Products, 1994.
- US FDA, Guidance for Industry, Process Validation: General Principles and Practices, 2011.
- ISPE Guide: Cleaning Validation Lifecycle – Applications, Methods, and Controls, 2020.
- ISPE Good Practice Guide: Practical Implementation of the Lifecycle Approach to Process Validation, 2019.
- ISPE Good Practice Guide: Controlled Temperature Chamber Mapping and Monitoring, 2016.
- ISPE GAMP 5 A Risk-Based Approach to Compliant GxP Computerized System, 2022.
- ISPE Good Practice Guide: Practical Implementation of the Lifecycle Approach to Process Validation
- Supplement 8 (WHO TRS No. 992, Annex 5): Temperature mapping of storage areas: Technical supplement to WHO Technical Report Series, No. 961, 2011 (Annex 9: Model guidance for the storage and transport of time- and temperature-sensitive pharmaceutical products), 2015.
- USP <1228> Depyrogenation
- USP <1229> Sterilization of Compendial Articles